

Συμβουλίου της Επικρατείας 1757/1993 (Τμ. Δ')

Πηγή: ΕΕργΔ, τομ. 53, σελ. 480, 1994

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. ΑΔ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ

Εισηγητής: κ. Δ. ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

Δικηγόροι: Χρ. Καραμπάγιας, Ι. Γιαννακόπουλος

Κατά τις διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 1β, 2 του α.ν. 1846/1951 (φ. 179Α) ως ετροποποιήθησαν δια των άρθρων 5 παρ.1 του ν.δ. 4104/1960 (φ. 147 Α) και 6 παρ.1 του ν. 4476/1965 (φ.103, Α'), αντιστοίχως, ο ησφαλισμένος δικαιούται, υπό ωρισμένες χρονικές προϋποθέσεις, συντάξεως λόγω αναπηρίας, εάν συνεπεία παθήσεως ή βλάβης εξαμήνου τουλάχιστον διάρκειας, δεν δύναται να κερδίζει, δι' εργασίας ανταποκρινομένης εις τας δυνάμεις, μόρφωσιν και συνήθη επαγγελματικήν του απασχόλησιν πλέον του ενός τρίτου των όσων κερδίζει συνήθως εις την αυτήν περιφέρειαν και επαγγελματικήν κατηγορίαν υγιής άνθρωπος της αυτής μορφώσεως. Εάν ο ησφαλισμένος δύναται να κερδίζει πλέον του ενός τρίτου, όχι όμως και των δύο τρίτων εκείνων τα οποία κερδίζει, αντιστοίχως, ο υγιής άνθρωπος, δικαιούται επιδόματος αναπροσαρμογής επί μίαν διετίαν, μετά την πάροδον της οποίας εφ' όσον δεν δύναται να κερδίζει πλέον του ημίσεως εκείνων τα οποία κερδίζει ο υγιής άνθρωπος, δικαιούται συντάξεως μερικής αναπηρίας ίσης προς τα 75% της αναλογούσης συντάξεως. Περαιτέρω, κατά το αυτό άρθρον 28 παρ.2 του α.ν. 1846/1951, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 34 παρ.1 αυτού, ο ησφαλισμένος εις το ΙΚΑ δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας εξ εργατικού ατυχήματος, άνευ ανάγκης συνδρομής χρονικών προϋποθέσεων, εφ' όσον κατά την περί τούτου ιατρικήν κρίσιν των υγειονομικών οργάνων του Ιδρύματος, υπέστη, συνεπεία βιαίου συμβάντος, επελθόντος κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, βλάβην της υγείας του, επαγομένην, εν όψει των κριτηρίων του νόμου, βιοποριστικήν του ανικανότητα εις ποσοστόν δικαιολογούν την παροχήν.

Εν προκειμένω, εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτουν τα εξής: Ο αναιρεσείων, γεννηθείς το έτος 1965, εππραγματοποίησεν εις την

ασφάλισιν του ΙΚΑ μέχρι το έτος 1969, 33 ημέρας εργασίας, ασκών το επάγγελμα του βοηθού οδηγού αυτοκινήτου, και έλαβε παρά του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λόγω εργατικού ατυχήματος, το οποίον συνέβη εις τούτον την 27.7.1979, επίδομα αναπροσαρμογής από 24.1.1980 μέχρι 31.1.1982 και σύνταξιν μερικής αναπηρίας από 1.2.1982 μέχρι 31.1.1988. Ακολούθως, προκειμένου να κριθῆ κατά ποσόν θα εσυνεχίζετο η καταβολή εις αυτόν ασφαλιστικών παροχών, εκ της ως άνω αιτίας, παρεπέμφθη εις τας οικείας υγειονομικής επιτροπάς εκ των οποίων η μεν Πρωτοβάθμιος απεφάνθη δια της υπ' αριθ. 40/1988 γνωματεύσεώς της ότι ούτος παρουσίαζε "ακρωτηριασμόν δύο φαλάγγων μέσου δακτύλου, δύο και μισῆς του παραμέσου και ολοκλήρου του μικρού δακτύλου του δεξιού χεριού με κινητικότητα και λειτουργικήν ικανότητα των υπολοίπων" και καθόρισε το ποσοστόν της ανατομοφυσιολογικής του βλάβης από 1.2.1988 και εφ' όρου ζωῆς εις 25%, η δε Δευτεροβάθμιος δια της υπ' αριθμ. 46/1988 γνωματεύσεώς της ότι παρουσίαζε "ακρωτηριαστικήν κάκωσιν δεξιού χεριού και συνεπεία αυτής μικρή δυσχρησία του χεριού" και καθόρισε το ποσοστόν της ανατομοφυσιολογικής του βλάβης εις 20%. Υπό τα δεδομένα ταύτα ο Δ/ντής του Υπ/τος ΙΚΑ Καλαμάτας διέκοψε, δια της υπ' αριθ. 293/7.4.88 αποφάσεώς του, την καταβολήν ασφαλιστικών παροχών εις τον αναιρεσείοντα ησφαλισμένον από 1.2.1988 με την αιτιολογίαν ότι ούτος δεν ἦτο ανάπηρος κατά την έννοιαν του άρθρου 28 παρ. 2 του α.ν. 1846/1951, η απόφασίς του δε αυτή επεκυρώθη δια της υπ' αριθ. 215/13.6.1988 αποφάσεως της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπῆς του αυτού Υπ/τος. Το Διοικητικόν Πρωτοδικεῖον Καλαμάτας, ενώπιον του οποίου προσέφυγεν ο αναιρεσείων, αφού έλαβεν υπόψη του ότι το επάγγελμα το οποίον ἤσκει (βοηθός οδηγού αυτοκινήτου), ως και παν έτερον παρμφερές, απαιτεί βεβαίως την χρήσιν μυϊκῆς δυνάμεως, την οποίαν διαθέτουν άτομα υγιή και νεαρᾶς ηλικίας, ότι ούτος ναι μεν είχεν υποστή τον ειρημένον ακρωτηριασμόν πλην εκ της ανωτέρω γνωματεύσεως της Δευτεροβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπῆς προέκυψεν ότι τα υπόλοιπα δάκτυλά του έχουν αποκτήσει κινητικότητα, ότι λόγω του νεαρού της ηλικίας του (23 ετών κατά τον κρίσιμον χρόνον) εν συνδυασμῷ προς τας ιδιαίτερας συνθήκας εργασίας εις την περιοχὴν της Καλαμάτας, αι οποίαι ἦσαν πολύ καλαί εν ὄψει της παρατηρουμένης οικονομικής δραστηριότητος μετά τας καταστροφάς εκ των σεισμών του Σεπτεμβρίου του 1986, δεν υπήρχε

δυσκολία δια την απασχόλησίν του εις το αυτό ή εις παρόμοιον επάγγελμα, ως και τους όρους αμοιβής εργασίας υγιούς μισθωτού της ίδιας επαγγελματικής κατηγορίας και μορφώσεως, ως είχαν διαμορφωθή κατά το κρίσιμον χρονικόν διάστημα εις την περιοχόν της Καλαμάτας, όπου υπήρχεν ηυξημένη ζήτησις εργατικών χειρών, έκρινεν ότι ο αναιρεσείων ησφαλισμένος ηδύνατο κατά το κρίσιμον χρονικόν διάστημα να κερδίζει πλέον του 1/2 των όσων κερδίζει σωματικώς και πνευματικώς υγιής μισθωτός της αυτής μορφώσεως και επαγγελματικής κατηγορίας εις την περιοχόν της Καλαμάτας και απέρριψε την προσφυγήν του, ως αβάσιμον.

Ούτως αποφηνάμενον το εκδόν την αναιρεσιβαλλομένην απόφασιν δικστήριον, ήτοι δεχθέν ότι ο αναιρεσείων δεν τυγχάνει ασφαλιστικώς ανάπηρος εις ποσοστόν επιτρέπον εις τούτον την συνέχισιν της συνταξιοδοτήσεώς του, κατόπιν συνεκτιμήσεως της φύσεως και του ποσοστού της υγειονομικής αναπηρίας του, ως καθορίσθησαν υπό της οικείας υγειονομικής επιτροπής, της επιδράσεως της υγειονομικής αναπηρίας του επί της ικανότητός του προς εργασίαν εν όψει του νεαρού της ηλικίας του και της φύσεως του επαγγέλματός του ή άλλου προς αυτό παρεμφερούς, των συνθηκών εργασίας εις την περιοχόν και δη της ηυξημένης ζητήσεως εργατικών χειρών, νομίμως και επαρκώς, κατ' αρχήν ητιολόγησε την κρίσιν του, ο δε λόγος αναιρέσεως, δια του οποίου προσβάλλεται γενικώς ότι το δικάσαν δικαστήριον δια της πλημμελούς αιτιολογίας κατέληξεν εις την ανωτέρω κρίσιν, δέον όπως απορριφθή ως αβάσιμος. Εξ άλλου, είναι απορριπτέον ομοίως, ως αβάσιμον, το ειδικώτερον παράπνον του αναιρεσειόντος κατά το οποίον η κρίσις του δικαστηρίου της ουσίας παρίσταται πλημμελώς ητιολογημένη εν όψει του γεγονότος ότι κατά τα προγενέστερα του κρισίμου χρόνου χρονικά διαστήματα ούτος είχε τύχει ασφαλιστικών παροχών εκ της αυτής αιτίας αι δε υποκειμενικαί προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεώς του δεν έχουν έκτοτε μεταβληθή, το μεν διότι η κρίσις περί της υγειονομικής και της ασφαλιστικής αναπηρίας ως και του ποσοστού αυτής είναι κατ' αρχήν αυτοτελής δι' έκαστον χρονικόν διάστημα, το δε διότι εις την προκειμένην περίπτωσιν το δικαστήριον στηρίζει την διάφορον κρίσιν του εις βελτίωσιν της καταστάσεως της υγείας του αναιρεσειόντος και δη εις την διαπίστωσιν της οικείας υγειονομικής επιτροπής ότι τα εναπομένοντα δάκτυλα της ακρωτηριασθείσης χειρός του απέκτησαν

κινητικότητα (υποκειμενικόν κριτήριον) εν συνδυασμῷ προς την βελτίωσιν των συνθηκῶν εργασίας εις την περιοχὴν (αντικειμενικόν κριτήριον). Ἐνῶ, τέλος, εἶναι απορριπτέον, ὡς ἀπαράδεκτον, τὸ παράπρον του ἀναιρεσεῖοντος δια τοῦ οἱοῦ ἀμφισβητεῖται ἡ ορθότης τῆς κατὰ τὰ ἀνω αἰτιολογίας, ἐπὶ τῆς οἱοῦ εσῆριξε τὴν κρίσιν τοῦ δικαστήριον τῆς ουσίας (Ἀπορρίπτει αἴτηση ἀναρέσεως κατὰ τῆς υπ'αριθμ. 286/1988 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Πρωτ. Καλαμάτας).